

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ PDR ANA BİLİM DALI
2018-9 BAHAR YARIYILI
KÜLTÜREL PSİKOLOJİ DERSİ İZLENESİ

Dersi Veren: Osman SEZGİN

Telefon: (216) 521 97 97

E-posta: osezgin@marmara.edu.tr, osmansezgin@hotmail.com, osman.sezgin@kalemvakfi.org.tr

Genel Ağ: www.osmansezgin.com

Ders Günü ve Saati: Çarşamba 08.30-11.20

Takvim:

1. **Hafta:** Dersin neden-niçinleri, kazanımları, planının istişaresi, ders izlencesi
2. **Hafta:** Kültür ve Psikoloji İlişkisi
 - a. Tek Tip Bir İnsan Psikolojisi Söz Konusu mu?
 - b. Kültür ve psikoloji bağlamında APA ve ICD nedir, ne değildir?
 - c. Kültür ve Psikoloji ilişkisinde Neden ve Niçinler
3. **Hafta:** Kelimededen Kavrama Kültür ve Psikoloji
 - a. Kültür kelimesinin Etimolojisi
 - b. Kültür kelimesinin karşılığı olarak Türkçede kullanılan “hars, ekin, irfan” kelimeleri ve etimolojisi
4. **Hafta:** Kavram Olarak Kültür
 - a. E. Sapir ve E. B. Tylor’ın Kültüre Bakışları
 - b. Kültürün Farklı Tanımları (Cemil Meriç, Mümtaz Turhan...)
 - c. Kültür Değişmeleri
 - i. Serbest Kültür Değişmesi.
 - ii. Zorunlu Kültür Değişmesi
 - iii. Kültür Neden ve Niçin Değişir?
 - d. Kültürü Oluşturan Öğeler

i. Din, Tarih, Coğrafya, Dil, Duygu, San'at, Örf ve Âdet

5. **Hafta:** Cumhuriyet ve Kültüre Bakışı

a. Ziya Gökalp'ın Kültür Tanımı

b. Ziya Gökalp ve Cumhuriyet Aydınının Kültür-Medeniyet Algısı, Eleştirisi, Batılılaşma

6. **Hafta:** Küreselleşme ve Kültür

a. Etimolojik Olarak Küreselleşme, Bölgeselleşme ve Yerelleşme

b. Küreselleşmenin Temel Dayanakları ve İnsanlık 4.0

i. Bilim

ii. Teknoloji

iii. Sermaye

c. Küreselleşme, Küresel Köy ve Kültür

7. **Hafta:** *Vize haftası dolayısıyla ders yapılamayacaktır.*

8. **Hafta:** Psikolojide Kültüre Duyulan İhtiyaç

a. Eğitim ve Eğitime Etki eden Unsurlar ve Kültür

i. Kalıtım, Kalıtım Kanunları

ii. Çevre

• Fizik Çevre

• Sosyo-antropolojik Çevre

• Sosyal Çevre

• Sanal Çevre

iii. Zaman

b. Kuram ve Bilimlerin Oluştığı Ortam Olarak Kültür

c. Kültür ve Psikolojide Ölçekler

d. Kültürel Açıdan Görelilik Evrensellik

e. Kültürel Farklılıkların Psikolojik Düzeni

f. Kültürel Psikoloji, Kültürlerarası Psikoloji, Yerel Psikoloji

9. **Hafta:** Kültür ve Temel Psikolojik Süreçler

10. **Hafta:** Kültürel Psikolojide Araştırma Yöntemleri

- a. İçsel ve Dışsal Olarak Kültür
 - i. Kültürel Psikoloji, Emik Bakış Açısı ve Niteliksel Yöntem
 - ii. Kültürlerarası Psikoloji, Etik Bakış Açısı ve Niceliksel Yöntem

11. **Hafta:** Kültür ve Kişilik; Kişilik Bozuklukları ve Kültür

12. **Hafta:** Kültürel Psikoloji Açısından Bireysel Gelişim

- a. Bebeklik ve Erken Çocukluk
- b. Kültürlenme ve Toplumsallaşma
- c. Bağlanma Örüntüleri
- d. Erken Dönemde Sosyal Biliş
- e. Çocukluk ve Ergenlik
- f. Yetişkinlik
 - i. Genç Yetişkinlik: Eşleşme ve Eş Olma
 - ii. Orta Yetişkinlik Ebeveynlik ve Aile
 - iii. Geç Yetişkinlik

13. **Hafta:** Kültürel Psikoloji ve Sosyal Davranış

- a. Sosyal Bağlam ve Sosyal Davranış
- b. Değerler, Erdemler
- c. Sosyal Biliş
 - i. Tarihsel Miras
 - ii. Zekâ Kavramı ve Ölçülmesi
 - iii. Zeka Kavramına ve Ürününe Kültürel Psikolojik Açından Bakış
 - iv. Bilgi ve Hikmet: Bilge, Ârif kimdir? Bilginin Hikmete Dönüşmesi

14. **Hafta:** Kültürel Psikoloji ve Şahsiyet

- a. Kişilik Kuramları ve Psikolojik Analizi
- b. Şahsiyet, Personality, Birey, Fert, Zat
 - i. Davranışçı Kuram ve Şahsiyet
 - ii. Psikanalitik Kuram ve Şahsiyet
 - iii. Varoluşçu Kuram ve Şahsiyet

c. Şahsiyet Kuramlarının Ortak Buluştuğu Kavramlar

15. **Hafta:** Ortodoks Psikoloji, Kültürel Psikoloji ve Türk Kültürü

a. Duygu , Dil ve Din

- i. Kültürel Psikolojide Duygu ve Çeşitleri
- ii. Kültürel Psikoloji ve Dil, Alfabe ve Tarihî Türkçe
- iii. Kültürel Psikoloji ve Din, Evrenselleşme, Algıya Etkisi

Genel Değerlendirme, Dönemin özeti, geribildirimi ve özeleştirisi

Değerlendirme (Puanlamaya dâhil olanlar) :

Vize: Vize sınavı not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir. Vize haftasına kadar işlenen bütün konular sorumluluk dâhilindedir. Vize notunun %50'sini ödev notu oluşturacaktır.

Final: Dönem boyunca işlenen bütün konuları kapsayacaktır. Final sınavı not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir.

*Dönem sonu not ortalaması vize ve finalden alınan notlar ile belirlenecektir.

Gereklilikler :

Derse katılım zorunludur.

Ders hakkında verilecek belgeler www.osmansezgin.com sitesinden yayınlanacaktır. Belgeleri takip etmek öğrencinin sorumluluğundadır.

Tavsiye Edilen Kitaplar ve Faydalanılacak Kaynaklar:

- ψ Osman Sezgin, Kültürel Psikoloji Dersi Notları.
- ψ Erol Güngör, Değerler Psikolojisi Üzerine Araştırmalar
- ψ Erol Güngör, Şahıslararası İhtilafın Çözümünde Lisanın Rolü
- ψ Erol Güngör, Kelâmî Sahada Estetik Yapı Organizasyonu
- ψ Mümtaz Turhan, Kültür Değişmeleri.
- ψ Çiğdem Kağıtçıbaşı, Kültürel Psikoloji Kültür Bağlamında İnsan ve Aile
- ψ Çiğdem Kağıtçıbaşı, Günümüzde İnsan ve İnsanlar
- ψ Çiğdem Kağıtçıbaşı, Benlik, Aile ve İnsan Gelişimi Kültürel Psikoloji
- ψ Muhammed Aziz Lahbabi, Kapalıdan Açığa Millî Kültürler ve İnsanî Medeniyet

- ψ Sezgin, O. ve Sezgin, A. S. (2011). Psiko-sosyal açıdan küreselleşme, empoze kültür ve davranışa yansımaları. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 1(1), 91-122.
- ψ Yıldız Kuzgun, Kendini Gerçekleştirme
- ψ Deniz Çalık, Özge Pelin Çınar, Geçmişten Günümüze Bilgi Yaklaşımları Bilgi Toplumu ve İnternet
- ψ Rıdvan Küçükali, Küreselleşme Sürecinde Yabancılaşmanın Boyutları
- ψ Fatma Öz, Emel Bahadır Yılmaz, Ruh Sağlığının Korunmasında Önemli Bir Kavram Psikolojik Sağlamlık
- ψ Cemil Meriç, Kültürden İrfana.
- ψ Edgar Moran, Geleceğin Eğitimi İçin Gerekli Yedi Bilgi.
- ψ Kemal Sayar, Kültür ve Ruh Sağlığı.
- ψ Neil Postman, Çocukluğun Yokoluşu.
- ψ Neil Postman, Televizyon Öldüren Eğlence.
- ψ Manfred Spitzer/Brendan A. Maher, Felsefe ve Psikopatoloji.
- ψ Erol Göka, Felsefe ve Psikiyatri.
- ψ Sevgi Sezer, Pelin Saya, Gelişimsel Açıdan Ölüm Kavramı
- ψ Olcay Tüzün, Kemal Sayar, Bağlanma Kuramı ve Psikopatoloji
- ψ Sermin Kesebir, Semine Özdoğan Kavzoğlu, Mehmet Fatih Üstündağ, Bağlama ve Psikopatoloji